

Begeleidingstool voor rollenspellen

*Alle in en outs bij het
voorbereiden van een
rollenspel*

Informatie

Doel:

Het doel van deze tool is om in de voorbereiding structuur te bieden aan een ieder die een rollenspel gaat begeleiden. Hierdoor heb je als begeleider duidelijke handvatten tijdens de uitvoering van het rollenspel.

Doelgroep:

Heb je al ervaring in het begeleiden van rollenspellen maar kan je hier nog ondersteuning in gebruiken? Dan is deze tool geschikt voor jou!

Hoe in te zetten als begeleider:

Tijdens het uitvoeren van een rollenspel zijn er zes fasen die doorlopen dienen te worden. In deze tool zijn er per fase hulpvragen opgesteld die jou helpen tijdens de voorbereiding en uitvoering van een rollenspel. Deze tool kan dienen als input voor een draaiboek.

Fase 1: Vooraf

Stimuleer iemand om te oefenen:

- Het is belangrijk om pijn te creëren bij de deelnemer. Hierdoor worden de valkuilen van een deelnemer inzichtelijk. *Hoe zou jij dit doen?*

- Het nut en belang voor het oefenen met een casus moet duidelijk zijn. *Wat is volgens jou als begeleider het nut en belang van een rollenspel?*

- Beschrijf twee casussen die in een rollenspel aan bod kunnen komen.

Creer een veilige situatie:

- Om een veilige situatie te creëren moet men fouten durven te maken. *Hoe zou jij kunnen zorgen voor een veilige leeromgeving?*

Vraag de situatie uit:

- Vraag de situatie nu uit. *Welke vragen zou je kunnen stellen om de situatie nu concreet te krijgen?* Let op: ga niet analyseren maar zoek feiten!

Verdeel de rollen:

- Ga bij jezelf na hoe je de rollen gaat verdelen en welke taken je ze geeft.

A is de lerende

B is de tegenspeler

C zijn de observanten

Fase 2: Eerste ronde

Ga op gepaste afstand zitten:

- Bepaal wat de juiste afstand is en welke positie je inneemt in de setting die je hebt neergezet. Zorg dat je de deelnemer en tegenspeler goed ziet.

Waar zou jij gaan zitten?

Observeren:

- Observeren is een belangrijke taak als begeleider. Wat zou jou kunnen helpen om kort en bondig verslag te leggen van wat je observeert bij A en B?

Stop het rollenspel:

- Stop het rollenspel. Bij welke situatie zou jij het rollenspel stil leggen?

- Op welke manier zou jij het rollenspel stil leggen?

Fase 3: Time-out

Laat A stoom afblazen:

- A zit met gevoelens en emoties. Welke vragen stel jij om iemand stoom af te laten blazen?

Laat B het effect op hem/haar vertellen:

- De communicatie of het gedrag van A heeft ook effect op B. Welke vragen stel je aan B om het effect op hem/haar inzichtelijk te krijgen?

Observanten benoemen één pluspunt en één minpunt:

- De observanten spelen een belangrijke rol in het observeren. Laat jij de observanten beginnen met het benoemen van een pluspunt of een minpunt? En waarom?

Fase 4: Feedback van de begeleider

Begin altijd met een waarneming:

- Een waarneming is altijd feitelijk, hier is geen discussie over mogelijk. *Waarom zou je moeten beginnen met een waarneming?*

Geef één pluspunt en één minpunt:

- Ook jij speelt een belangrijke rol in het observeren. *Wat is het belang voor de lerende van het geven van een pluspunt en een minpunt door jou als begeleider?*

Sluit af met een tip:

- Samen met A, B en C ga je naar een verbeterpunt waarmee A in de herkansing aan de slag gaat. *Wie hakt de knoop door bij het kiezen van het verbeterpunt waarmee A aan de slag gaat?*

Fase 5: Herkansing

Doorloop de stappen uit de eerste ronde:

Een rollenspel is een cyclisch proces. Dat betekent dat we weer beginnen bij de stappen die we hebben doorlopen in de ‘eerste ronde’. Er zijn twee onderdelen die net iets anders gaan. 1. Begin de setting niet helemaal opnieuw, begint nu op het punt waar de uitdaging zit. 2. Stopt als de lerende het gewenste gedrag heeft bereikt. **Maak voor jezelf inzichtelijk welke stappen de herkansing bevat en hoe je het dus aan gaat pakken.**

Fase 6: Oogsten

Laat A stoom afblazen:

- Een waarneming is altijd feitelijk, hier is geen discussie over mogelijk. *Waarom zou je moeten beginnen met een waarneming?*

Laat B het effect op hem/haar vertellen:

- Jij speelt een belangrijke rol in het observeren. *Wat is het belang voor de lerende om een pluspunt en een minpunt van jou als begeleider te krijgen?*

Laat C aan het woord

- Samen met A, B en C ga je naar een verbeterpunt waarmee A in de herkansing aan de slag gaat. *. Wie hakt de knoop door bij het kiezen van het verbeterpunt waarmee A aan de slag gaat?*

Bedanken

- Tot slot is het belangrijk om het rollenspel goed af te sluiten. *Hoe zou jij dit doen?*

Bronnen:

De Galan, K. (2015). *Trainingen ontwerpen*. Pearson education Benelux

De Galan, K. (2015). *Zo werken rollenspellen echt!* Thema